

Brusel 30. června 2023
(OR. en)

11157/23

ECOFIN 681
UEM 215
SOC 506
EMPL 357
COMPET 701
ENV 780
EDUC 293
RECH 325
ENER 416
JAI 928
GENDER 157
ANTIDISCRIM 151
JEUN 195
SAN 432

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	9851/1/23 REV 1
Č. dok. Komise:	COM(2023) 625 final
Předmět:	DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Slovenska na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2023

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady, který na základě doporučení Komise COM(2023) 625 final projednala Rada a Evropská rada.

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

k národnímu programu reforem Slovenska na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2023

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

---

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241³, kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost (dále jen „nástroj“). Nástroj poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. V souladu s prioritami evropského semestru nástroj přispívá k hospodářskému a inkluzivnímu oživení a k provádění udržitelných prorůstových reforem a investic, zejména reforem a investic za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Pomáhá rovněž posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci Unie a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci nástroje byl dne 30. června 2022 aktualizován v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

---

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Dne 22. listopadu 2022 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu 2023, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2023. Dne 23. března 2023 Evropská rada potvrdila priority analýzy udržitelného růstu 2023, která se zaměřuje na čtyři rozměry konkurenceschopné udržitelnosti. Dne 22. listopadu 2022 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování 2023, ve které je Slovensko uvedeno mezi členskými státy, jež by mohly být postiženy nerovnováhami nebo by u nich takové postižení mohlo hrozit a u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovenska na rok 2023. Komise taktéž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2023, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny⁴ (dále jen „doporučení týkající se eurozóny 2023“) přijala Rada dne 16. května 2023, společnou zprávu o zaměstnanosti dne 13. března 2023.
- (3) Třebaže ekonomiky Unie vykazují pozoruhodnou odolnost, stále na ně negativně dopadá geopolitická situace. Unie pevně stojí při Ukrajině a agenda hospodářské a sociální politiky Unie se zároveň zaměřuje na snižování negativního dopadu energetických otřesů na zranitelné domácnosti i podniky v krátkodobém horizontu a na pokračování dosavadní práce na zelené a digitální transformaci, podpoře udržitelného a inkluzivního růstu, ochraně makroekonomické stability a zvyšování odolnosti ve střednědobém horizontu. Silně se také soustřeďuje na zvyšování konkurenceschopnosti a produktivity Unie.

---

⁴ Doporučení Rady ze dne 16. května 2023 týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C 180, 23.5.2023, s. 1).

- (4) Dne 1. února 2023 vydala Komise sdělení nazvané „Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi“ (dále jen „průmyslový plán Zelené dohody“). Záměrem průmyslového plánu Zelené dohody je posílit konkurenceschopnost unijního průmyslu s nulovými čistými emisemi a podpořit rychlý přechod ke klimatické neutralitě. Plán je doplněním pokračujícího úsilí v rámci Zelené dohody pro Evropu a plánu REPowerEU. Má za cíl vytvořit příznivější prostředí, aby se zvýšila unijní výrobní kapacita u technologií a produktů s nulovými čistými emisemi nezbytných ke splnění ambiciózních cílů Unie v oblasti klimatu a byl zajištěn přístup k relevantním kritickým surovinám, mimo jiné prostřednictvím diverzifikovaného zajišťování zdrojů, patřičného využívání geologických zdrojů v členských státech a maximální recyklace surovin. Průmyslový plán Zelené dohody se opírá o čtyři pilíře: předvídatelné a zjednodušené právní prostředí, rychlejší přístup k financování, zlepšování dovedností a otevřený obchod pro odolné dodavatelské řetězce. Dne 16. března 2023 pak Komise vydala další sdělení nazvané „Dlouhodobá konkurenceschopnost EU: výhled po roce 2030“, jež je postaveno na devíti vzájemně se posilujících stimulech a jehož cílem je vytvoření regulačního rámce, který bude podporovat růst. Sdělení vytyčuje politické priority, které se soustředí na aktivní zajišťování strukturálních zlepšení, dobře zacílených investic a regulačních opatření, aby byly Unie a její členské státy v dlouhodobém výhledu konkurenceschopné. Níže uvedená doporučení pomáhají tyto priority řešit.
- (5) V roce 2023 se evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik nadále vyvíjí v souladu s prováděním nástroje. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší veškerá relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v posledních letech nebo jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019, 2020 a 2022 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241.

- (6) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435⁵ (dále jen „nařízení REPowerEU“) přijaté dne 27. února 2023 má za cíl rychle ukončit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. To přispěje k energetické bezpečnosti a diverzifikaci dodávek energií v Unii a povede k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, ke zvýšení kapacity pro ukládání energie a ke zlepšení energetické účinnosti. Nařízení REPowerEU členským státům umožňuje doplnit do národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů REPowerEU. Zmíněné reformy a investice také pomohou zvýšit konkurenceschopnost unijního průmyslu s nulovými čistými emisemi, o které usiluje Průmyslový plán Zelené dohody, a plnit doporučení pro jednotlivé země, která souvisejí s energetikou a byla členským státům vydána v roce 2022 a případně v roce 2023. Nařízení REPowerEU zavádí novou kategorii nevratné finanční podpory, která je členským státům k dispozici na financování nových reforem a investic souvisejících s energetikou v rámci jejich plánů pro oživení a odolnost.

---

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1).

- (7) Dne 8. března 2023 přijala Komise sdělení poskytující pokyny v oblasti fiskální politiky na rok 2024 (dále jen „sdělení z 8. března 2023“). Jeho cílem je podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států a posílit tím koordinaci politik. Komise v něm připomněla, že na konci roku 2023 bude deaktivována obecná úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu. Pro roky 2023–2024 vyzvala Komise k přijetí fiskálních politik, které zajistí střednědobou udržitelnost dluhu a udržitelným způsobem zvýší potenciální růst a členské státy byly vyzvány, aby ve svých programech stability a konvergenčních programech z roku 2023 nastínily, jak jejich fiskální plány zajistí dodržení referenční hodnoty pro schodek ve výši 3 % hrubého domácího produktu (HDP) stanovené ve Smlouvě a věrohodné a trvalé snížení dluhu nebo udržení dluhu na obezřetné úrovni ve střednědobém horizontu. Komise vybídla členské státy, aby postupně ukončily vnitrostátní fiskální opatření, která zavedly na ochranu domácností a podniků v souvislosti s prudkým zdražením energií, a začaly u těch nejméně cílených. Uvedla, že pokud by bylo nutné podpůrná opatření prodloužit kvůli novým tlakům na ceny energií, měly by je členské státy zaměřit mnohem lépe než v minulosti na zranitelné domácnosti a podniky. Fiskální doporučení budou podle Komise kvantifikovaná a diferencovaná. Kromě toho budou formulována na základě čistých primárních výdajů, jak je navrženo ve sdělení Komise ze dne 9. listopadu 2022 o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU. Komise doporučila, aby všechny členské státy i nadále chránily investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistily účinné využívání prostředků z nástroje i z dalších fondů Unie, a to zejména s ohledem na zelenou a digitální transformaci a cíle odolnosti. Komise uvedla, že v souladu se stávajícími právními předpisy navrhne Radě, aby postupy při nadměrném schodku na základě porušení referenční hodnoty schodku zahájila na jaře 2024 na základě výsledků plnění rozpočtu za rok 2023.

- (8) Dne 26. dubna 2023 předložila Komise legislativní návrhy na provedení komplexní reformy pravidel Unie pro správu ekonomických záležitostí. Jejich hlavním cílem je ve všech členských státech prostřednictvím reforem a investic posílit udržitelnost veřejného dluhu a podpořit udržitelný a inkluzivní růst. Komise ve svých návrzích usiluje o zlepšení vlastní odpovědnosti členských států, zjednodušení rámce a větší zaměření na střednědobý horizont spolu s účinným a soudržnějším prosazováním. Podle závěrů Rady ze dne 14. března 2023 o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU je cílem dokončit tuto legislativní činnost v roce 2023.

- (9) Dne 29. dubna 2021 Slovensko předložilo Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 13. července 2021 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Slovenska⁶. Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, které uvádí, že Slovensko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Předpokladem uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů. Dne 26. dubna 2023 předložilo Slovensko Komisi v souladu s článkem 21c nařízení (EU) 2021/241 pozměněný národní plán pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU. Pozměněný plán pro oživení a odolnost rovněž zohledňuje aktualizovaný maximální finanční příspěvek v souladu s čl. 18 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 a zahrnuje odůvodněnou žádost, aby Komise změnila prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 v souladu s čl. 21 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241, neboť se Slovensko domnívalo, že splnění plánu pro oživení a odolnost již není vzhledem k objektivním okolnostem zčásti dosažitelné.

---

⁶ ST 10156/2021 INIT, ST 10156/2021 ADD 1, ST 10156/2021 COR 1.

- (10) Dne 27. dubna 2023 předložilo Slovensko svůj národní program reforem na rok 2023 a dne 27. dubna 2023 svůj program stability z roku 2023 v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2023 rovněž zprávy, které Slovensko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.
- (11) Dne 24. května 2023 zveřejnila Komise zprávu o Slovensku pro rok 2023. Posoudila pokrok, který Slovensko učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019 až 2022, a zhodnotila, jak Slovensko provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Slovensku poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a na nové a vznikající výzvy. Posoudila rovněž pokrok Slovenska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(12) Komise v případě Slovenska provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 24. května 2023 zveřejnila jeho výsledky. Komise dospěla k závěru, že Slovensko se nepotýká s makroekonomickými nerovnováhami. Zvyšují se zejména slabiny související s konkurenceschopností, bydlením, zadlužením domácností a bilancí zahraničního obchodu, ale celkově se zdá, že v blízké budoucnosti budou omezeny a s normalizací hospodářských podmínek by se měly ještě snížit. Ekonomika byla silně zasažena šokem způsobeným cenami energií a inflace rychle rostla. Jádrová inflace a růst jednotkových nákladů práce jsou výrazně nad průměrem eurozóny. Přestože se očekává návrat k normálnímu stavu, existuje riziko, že tlak na nákladovou konkurenceschopnost by mohl po určitou dobu přetrvávat a že silná domácí poptávka bude i nadále vyvíjet tlak na platební bilanci. Saldo běžného účtu se v roce 2022 výrazně zhoršilo v důsledku vyšších cen dovozu energie, jakož i v důsledku výrazného poklesu čistého vývozu neenergetického zboží. Očekává se, že se schodek běžného účtu mírně zlepší, v období 2023–2024 však zůstane vysoký, a to navzdory klesajícím cenám energií. Vnější rizika udržitelnosti jsou však v blízké budoucnosti hodnocena jako omezená. Předpokládá se, že schodky veřejných financí budou v letošním a příštím roce významné a že od roku 2024 bude docházet k jejich nápravě. Zdá se, že ceny bytových nemovitostí jsou po několika letech výrazného růstu mírně nadhodnoceny. K tomu došlo za současné vysoké míry financování úvěry, která se nyní zmírňuje, a s výrazným nárůstem zadlužení domácností, což celkově představuje určité riziko pro finanční stabilitu. Bankovní sektor však zůstává dobře kapitalizovaný, vysoce ziskový a vykazuje nízkou míru úvěrů se selháním. Je třeba pokračovat v úsilí o řešení ekonomických slabin Slovenska. Zejména by měla být omezena nadměrná poptávka, aby se podpořila náprava schodku běžného účtu a rozdílu jádrové inflace vůči zbytku eurozóny. Toho lze dosáhnout zajištěním odpovídající fiskální konsolidace a přijetím opatření k řešení zadlužení domácností při současném zachování cenové dostupnosti bydlení prostřednictvím zdanění nemovitostí a opatření na podporu nabídky bydlení.

- (13) Podle údajů potvrzených Eurostatem se schodek veřejných financí Slovenska snížil z 5,4 % HDP v roce 2021 na 2,0 % v roce 2022, zatímco veřejný dluh klesl z 61,0 % HDP na konci roku 2021 na 57,8 % na konci roku 2022. Dne 24. května 2023 vydala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy. Uvedená zpráva se zabývala rozpočtovou situací Slovenska, neboť jeho schodek veřejných financí podle plánu v roce 2023 překročí 3 % HDP. Zpráva dospěla k závěru, že kritérium schodku nebylo splněno. V souladu se svým sdělením z 8. března 2023 Komise následně nenavrhl zahájit na jaře 2023 nové postupy při nadměrném schodku. Komise poté prohlásila, že navrhne Radě, aby postupy při nadměrném schodku na základě porušení referenční hodnoty schodku zahájila na jaře 2024 na základě výsledků plnění rozpočtu za rok 2023. Slovensko by tuto skutečnost mělo zohlednit při plnění svého rozpočtu na rok 2023 a při přípravě návrhu rozpočtového plánu na rok 2024.

- (14) Saldo veřejných financí bylo ovlivněno opatřeními fiskální politiky přijatými ke zmírnění hospodářského a sociálního dopadu zvýšení cen energií. V roce 2022 tato opatření fiskální politiky zvyšující výdaje zahrnovala dávky pro domácnosti, které jsou nejvíce vystaveny vysoké inflaci, jednorázové zvýšení přídavků na dítě, jednorázovou výplatu „14. důchodu“, jednorázový bonus vyplácený všem zaměstnancům ve veřejném sektoru a zastropování cen elektřiny a plynu pro neregulované podniky. Náklady na uvedená opatření byly částečně kompenzovány novými daněmi z neočekávaných zisků výrobců a dodavatelů energie, konkrétně ve formě solidárního příspěvku odváděného v souladu s nařízením Rady (EU) 2022/1854⁷. Podle odhadu Komise činí v roce 2022 čisté rozpočtové náklady těchto opatření 0,2 % HDP. Saldo veřejných financí bylo rovněž ovlivněno rozpočtovými náklady na dočasnou ochranu vysídlených osob z Ukrajiny, které se v roce 2022 odhadují na 0,1 % HDP. Současně poklesly odhadované náklady na dočasná mimořádná opatření související s krizí COVID-19, a to z 3,2 % HDP v roce 2021 na 0,8 % v roce 2022.
- (15) V doporučení ze dne 18. června 2021 Rada Slovensku doporučila⁸, aby v roce 2022 udržovalo podpůrné nastavení fiskální politiky, včetně impulsu dodaného Nástrojem pro oživení a odolnost, a aby zachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů.

---

⁷ Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie (Úř. věst. L 261 I, 7.10.2022, s. 1).

⁸ Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 121).

- (16) Podle odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky⁹ v roce 2022 utlumující a činilo 1,3 % HDP, což bylo v kontextu vysoké inflace vhodné. Slovensko na doporučení Rady pokračovalo v podpoře oživení prostřednictvím investic, jež mají být financovány z nástroje. Výdaje financované z grantů v rámci nástroje a z dalších fondů Unie v roce 2022 dosáhly 1,2 % HDP (1,3 % HDP v roce 2021). Snížení výdajů financovaných z grantů v rámci nástroje a z dalších fondů Unie v roce 2022 bylo způsobeno nízkou absorpcí strukturálních fondů Unie a odkladem realizovaných výdajů z grantů v rámci nástroje. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky měl expanzivní povahu a činil 0,2 procentního bodu¹⁰. V souladu s doporučením Rady proto Slovensko zachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů. Současně s tím měl příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez nových opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky utlumující povahu v rozsahu 1,3 procentního bodu. Slovensko proto mělo růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů dostatečně pod kontrolou.

---

⁹ Nastavení fiskální politiky se měří změnou primárních výdajů (očištěných od diskrečních opatření na straně příjmů) s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19, ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci nástroje a dalších fondů Unie ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu. Více podrobností viz rámeček č. 1 ve fiskálních statistických tabulkách.

¹⁰ Příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů měl utlumující povahu a dosáhl 0,1 procentního bodu HDP.

- (17) Makroekonomický scénář, z něhož vycházejí rozpočtové projekce v programu stability z roku 2023, je pro rok 2023 i další období v souladu s jarní prognózou Komise 2023. Podle projekcí vlády poroste reálný HDP o 1,3 % v roce 2023 a o 1,8 % v roce 2024. Pro srovnání, jarní prognóza Komise 2023 předpokládá vyšší růst reálného HDP ve výši 1,7 % v roce 2023 a 2,1 % v roce 2024, zejména v důsledku nad očekávání rychlého oživení vývozu, neboť se očekává, že budou odstraněny překážky v dodavatelském řetězci a zlepší se ekonomický výhled hlavních slovenských vývozních destinací.
- (18) Ve svém programu stability z roku 2023 vláda očekává, že se schodek veřejných financí v roce 2023 zvýší na 6,3 % HDP. Zvýšení v roce 2023 odráží zejména opatření přijatá ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií, jakož i další opatření, jako je zvýšení daňového bonusu a přídavků na dítě a zavedení příplatku pro rodiče. Podle programu stability z roku 2023 se dále očekává, že se poměr veřejného dluhu k HDP zvýší z 57,8 % na konci roku 2022 na 58,7 % na konci roku 2023. Projekce v jarní prognóze Komise 2023 uvádějí schodek veřejných financí v roce 2023 ve výši 6,1 % HDP. Tato hodnota odpovídá projekci pro schodek v programu stability z roku 2023. Jarní prognóza Komise 2023 očekává obdobný poměr veřejného dluhu k HDP, a to ve výši 58,3 % na konci roku 2023.

(19) Saldo veřejných financí v roce 2023 by měla i nadále ovlivňovat fiskální opatření přijatá ke zmírnění hospodářského a sociálního dopadu zvýšení cen energií. Sestávají z opatření prodloužených z roku 2022, zejména zastropování cen elektřiny a plynu pro neregulované podniky, a rovněž z nových opatření, jako je zastropování cen elektřiny, plynu a tepla pro domácnosti a regulované (malé) podniky. Náklady na uvedená opatření jsou částečně kompenzovány daněmi z neočekávaných zisků dodavatelů energie, konkrétně solidárním příspěvkem spojeným s nařízením (EU) 2022/1854, zvláštním odvodem pro vodohospodářské stavební společnosti a zastropováním příjmů výrobců elektřiny s nadměrnými zisky. Při zohlednění těchto příjmů jsou čisté rozpočtové náklady na podpůrná opatření odhadovány v jarní prognóze Komise 2023 na 2,0 % HDP v roce 2023¹¹. Zdá se, že opatření v roce 2023 nejsou zaměřena na nejzranitelnější domácnosti nebo podniky a nezachovávají v plném rozsahu cenový signál ke snížení poptávky po energii a zvýšení energetické účinnosti. V důsledku toho se při posuzování souladu s doporučením Rady ze dne 12. července 2022¹² nezohledňují žádná cílená podpůrná opatření (ve srovnání s 0,2 % HDP v roce 2022). Rozpočtové náklady na dočasnou ochranu vysídlených osob z Ukrajiny by se měly ve srovnání s rokem 2022 snížit o 0,1 procentního bodu HDP. Očekává se, že saldo veřejných financí v roce 2023 bude těžit z postupného ukončování dočasných mimořádných opatření v souvislosti s krizí COVID-19, jejichž výše je odhadována na 0,8 % HDP.

---

¹¹ Číselné údaje představují výši ročních rozpočtových nákladů na opatření, mimo jiné v oblasti běžných příjmů a výdajů a kapitálových výdajů.

¹² Doporučení Rady ze dne 12. července 2022 k národnímu programu reforem Slovenska na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2022 (Úř. věst. C 334, 1.9.2022, s. 205).

- (20) Dne 12. července 2022 doporučila Rada Slovensku zajistit v roce 2023, aby růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů byl v souladu s celkově neutrálním nastavením fiskální politiky¹³, a brát přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Zároveň by se Slovensko mělo připravit na přizpůsobování běžných výdajů vyvíjející se situaci. Dále bylo Slovensku doporučeno rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím nástroje a dalších fondů Unie.

---

¹³ Podle jarní prognózy Komise 2023 se střednědobý (desetiletý průměrný) růst potenciálního produktu Slovenska, který se používá k měření nastavení fiskální politiky, odhaduje na 12,0 % v nominálním vyjádření.

(21) Pro rok 2023 se v jarní prognóze Komise 2023 předpokládá expanzivní nastavení fiskální politiky (−6,2 % HDP) na pozadí vysoké inflace. To navazuje na utlumující nastavení fiskální politiky v roce 2022 (1,3 % HDP). Předpokládá se, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení diskrečních opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 expanzivní povahu a bude činit 4,4 % HDP. Do této hodnoty jsou zahrnuty snížené (o 0,2 % HDP) náklady na cílená podpůrná opatření pro domácnosti a podniky, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií. Dále jsou zde zohledněny nižší náklady na dočasnou ochranu vysídlených osob z Ukrajiny (snížení o 0,1 % HDP). Tento expanzivní příspěvek čistých primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů proto není způsoben cílenou podporou domácností a podniků, které jsou nejvíce ohroženy prudkým nárůstem cen energií, a osob přechajících z Ukrajiny. Expanzivní růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení diskrečních opatření na straně příjmů) je způsoben necílenými energetickými opatřeními, trvalým zvyšováním mezd zdravotnických pracovníků a snížením sazeb DPH v potravinářském průmyslu a v odvětví volného času. Celkově není projektovaný růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v souladu s doporučením Rady ze dne 12. července 2022. Výdaje financované z grantů v rámci nástroje a z dalších fondů Unie by měly v roce 2023 podle projekce činit 2,8 % HDP, zatímco investice financované z vnitrostátních zdrojů mají mít expanzivní příspěvek k nastavení fiskální politiky v rozsahu 0,1 procentního bodu¹⁴. Slovensko plánuje financovat dodatečné investice prostřednictvím nástroje a dalších fondů Unie a počítá se zachováním investic financovaných z vnitrostátních zdrojů¹⁵. Plánuje financovat veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti, jako je národní strategie pro výzkum, vývoj a inovace, s cílem zvýšit flexibilitu a zkrátit dobu nákupu služeb a zapojit širší škálu dodavatelů, včetně malých a středních podniků.

---

¹⁴ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít expanzivní povahu a dosáhne 0,1 procentního bodu HDP.

¹⁵ Výdaje financované z grantů v rámci nástroje a z dalších fondů Unie v roce 2023 činily 0,0 % HDP, zatímco investice financované z vnitrostátních zdrojů měly expanzivní příspěvek k nastavení fiskální politiky v rozsahu 1,3 procentního bodu. Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít expanzivní povahu a dosáhne 0,1 procentního bodu HDP.

- (22) Podle programu stability z roku 2023 by měl schodek veřejných financí v roce 2024 klesnout na 4,7 % HDP. Pokles v roce 2024 odráží zejména postupné ukončování opatření zmírňujících hospodářské a sociální důsledky růstu cen energií. Poměr veřejného dluhu k HDP na konci roku 2024 by se podle programu stability z roku 2023 měl zvýšit na 59,3 %. Na základě opatření politiky, která byla známa ke dni uzávěrky prognózy, Komise ve své jarní prognóze 2023 předpovídá pro rok 2024 schodek veřejných financí ve výši 4,8 % HDP. Tato hodnota odpovídá projekci pro schodek v programu stability z roku 2023. Jarní prognóza Komise 2023 očekává obdobný poměr veřejného dluhu k HDP, a to ve výši 58,7 % na konci roku 2024.
- (23) Program stability z roku 2023 předpokládá v roce 2024 postupné ukončení všech podpůrných opatření v oblasti energetiky. Komise rovněž předpokládá postupné úplné ukončení podpůrných opatření v oblasti energetiky v roce 2024. To vychází z předpokladu, že nedojde k opětovnému zvýšení cen energií.

(24) Nařízení (ES) č. 1466/97 vyžaduje roční zlepšení strukturálního rozpočtového salda směrem ke střednědobému cíli o doporučenou hodnotu 0,5 % HDP¹⁶. Vzhledem k úvahám o fiskální udržitelnosti a potřebě snížit schodek pod referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě by podle Komise bylo v roce 2024 přiměřené zlepšení strukturálního salda ve výši alespoň 0,7 % HDP. K zajištění takového zlepšení a v souladu s metodikou Komise je zapotřebí, aby růst čistých primárních výdajů¹⁷ financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 nepřekročil 5,7 %, jak se odráží v tomto doporučení. To rovněž přispěje ke snížení jádrové inflace, která je výrazně nad průměrem eurozóny a která by v případě přetrvávání mohla vést ke ztrátě konkurenceschopnosti, a k posílení vnější pozice. Zároveň by v závislosti na vývoji na trhu s energiemi měla být postupně ukončena zbývající podpůrná opatření v oblasti energetiky (v současné době odhadovaná Komisí na 2 % HDP v roce 2023), počínaje těmi nejméně zacílenými, a související úspory by měly být použity na snížení schodku veřejných financí. Podle odhadů Komise by to vedlo k růstu čistých primárních výdajů pod úroveň doporučeného maximálního tempa růstu pro rok 2024. Kromě toho podle jarní prognózy Komise 2023 není růst čistých primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2023 v souladu s doporučením Rady ze dne 12. července 2022. Pokud se to potvrdí, byl by na místě nižší růst čistých primárních výdajů v roce 2024.

---

¹⁶ Článek 5 nařízení (ES) č. 1466/97 požaduje rovněž korekci o více než 0,5 % HDP u členských států, jejichž veřejné zadlužení přesahuje 60 % HDP nebo které se potýkají s výrazným rizikem z hlediska udržitelnosti dluhu.

¹⁷ Čisté primární výdaje se určují jako výdaje financované z vnitrostátních zdrojů očištěné o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením úrokových výdajů, jakož i výdajů na cyklickou nezaměstnanost.

- (25) Za předpokladu nezměněné politiky mají podle jarní prognózy Komise 2023 čisté primární výdaje financované z vnitrostátních zdrojů růst v roce 2024 tempem 2,5 %, což je pod doporučenou hodnotou tempa růstu. Korekce předpokládaná v jarní prognóze Komise 2023 je nižší než úspory plynoucí z úplného postupného ukončení podpůrných opatření v oblasti energetiky, což je způsobeno trvalými výdajovými opatřeními, jako jsou vyšší náhrady státním zaměstnancům, balíček týkající se rodiny včetně daňového bonusu a zvýšených přídatků na dítě, jakož i zavedení příplatku pro rodiče v rámci důchodové reformy.
- (26) Podle programu stability z roku 2023 se očekává, že se veřejné investice sníží z 5,1 % HDP v roce 2023 na 4,0 % HDP v roce 2024. Snížení investic odráží nižší investice financované ze strany Unie, zejména prostřednictvím strukturálních fondů. Program stability z roku 2023 se týká reforem a investic, u nichž se očekává, že přispějí k udržitelnosti veřejných financí a udržitelnému a inkluzivnímu růstu. Patří mezi ně nedávno schválená reforma zavádějící výdajové stropy a důchodová reforma, které jsou rovněž součástí plánu pro oživení a odolnost.
- (27) Program stability z roku 2023 nastiňuje střednědobou fiskální cestu do roku 2026. Podle programu stability z roku 2023 vládní cíle předpokládají, že schodek dosáhne 3,2 % HDP v roce 2025 a 2,2 % v roce 2026. Schodek veřejných financí by se tedy měl v roce 2026 snížit pod referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě.

(28) Slovenský daňový systém vykazuje potenciál projít reformou, která by zvýšila hospodářskou efektivitu, podpořila environmentální udržitelnost a udržitelnost veřejných financí a zlepšila spravedlnost. V porovnání s ostatními členskými státy je zde obzvláště vysoké daňové zatížení práce u osob s nízkými příjmy. Naproti tomu není plně využíván potenciál zdanění v oblasti životního prostředí a zdanění nemovitostí. Změna skladby daní by mohla podpořit růst a rovněž pomoci stimulovat zelenou transformaci a environmentální udržitelnost. Navzdory vysoké energetické náročnosti slovenské ekonomiky činily v roce 2021 příjmy z ekologických daní 2,5 %, což se blíží průměru Unie. Environmentální poplatky související s nakládáním s odpady a znečištěním ovzduší dostatečně nepodporují účinné využívání zdrojů a nesnižují náklady pro životní prostředí a společnost. Ekologické daně a poplatky nejsou indexovány, což v průběhu času snižuje příjmy související s ochranou životního prostředí. Silniční daně a poplatky za registraci vozidel dostatečně neodrážejí intenzitu emisí. Celkově činí podíl zdanění dopravy na celkových daňových příjmech pouze 0,58 % ve srovnání s průměrem Unie ve výši 1 %. Pokud jde o zdanění nemovitostí, příjmy z periodických daní z nemovitostí byly v roce 2021 relativně nízké (0,5 % HDP ve srovnání s průměrem Unie ve výši 1,2 %). Slovensko v současné době nemá k dispozici dostatečné údaje, které by umožnily aktualizovat a indexovat základ daně z nemovitostí v souladu s tržními hodnotami, přestože by to mohlo částečně omezit pokračující silnou poptávku po bydlení a související silný růst cen bytových nemovitostí. Další úsilí o zjednodušení daní a zlepšení dodržování daňových předpisů může navíc zvýšit veřejné příjmy a následně podpořit udržitelnost veřejných financí a zlepšit spravedlnost. Výpadek příjmů z DPH v souvislosti s porušováním daňových předpisů v roce 2020 na Slovensku nadále vykazoval klesající trend. Oproti 15 % v roce 2019 klesl roce 2020 na 13,9 % celkových očekávaných příjmů z DPH, zůstává však stále nad průměrem Unie (9,1 %). K dalšímu snížení úniků v daňovém systému by mohlo přispět další zlepšení správy daní, včetně oblasti elektronické fakturace, předvyplněných daňových přiznání a větší digitalizace.

- (29) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a kritériem 2.2 přílohy V tohoto nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Slovenský plán pro oživení a odolnost dospěl do pokročilé fáze provádění, nicméně v budoucnu ho mohou ohrozit některé výzvy. Slovensko předložilo dvě žádosti o platbu, které odpovídají 30 milníkům a cílům plánu a vedly k celkovému vyplacení částky ve výši 1,11 miliardy EUR. Slovensko patří mezi členské státy s nejrychlejším pokrokem při provádění plánu pro oživení a odolnost, avšak potenciální problémy způsobené překážkami souvisejícími s administrativními kapacitami spolu s potřebou začít pracovat na dodatečných opatřeních kapitoly REPowerEU, kterou Slovensko předložilo v rámci změny svého plánu dne 26. dubna 2023, vyžadují intenzivnější soustředění na provádění plánu. Začlenění nové kapitoly REPowerEU do plánu pro oživení a odolnost umožní financovat další reformy a investice na podporu strategických cílů Slovenska v oblasti energetiky a zelené transformace. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické a účinné zapojování místních a regionálních orgánů, sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.
- (30) Všechny programové dokumenty Slovenska v rámci politiky soudržnosti schválila Komise v roce 2022. Rychlé provádění programů v rámci politiky soudržnosti komplementárně k plánu pro oživení a odolnost a v synergii s ním, včetně kapitoly REPowerEU, má na Slovensku zásadní význam pro dosažení zelené a digitální transformace, zvýšení hospodářské a sociální odolnosti a zajištění vyváženého územního rozvoje.

- (31) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývají plán pro oživení a odolnost a programy v rámci politiky soudržnosti, čelí Slovensko řadě dalších výzev v souvislosti s energetikou a zelenou transformací.
- (32) Pokrok, kterého Slovensko dosahovalo ve snižování čistých emisí skleníkových plynů, v posledních letech převážně stagnuje. Země zůstává strukturálně energeticky náročnou ekonomikou s vysokou závislostí na dovozu fosilních paliv. Primární energetická náročnost Slovenska byla v roce 2020 přibližně o 80 % vyšší než průměr Unie, zatímco jeho konečná spotřeba energie se mezi lety 2015 a 2021 zvýšila o 13,5 %. Slovensko dosáhlo v roce 2022 určitého pokroku v diverzifikaci dovozu energie, ale zavedená opatření na úsporu plynu nebyla dostatečná. Spotřeba zemního plynu na Slovensku klesla v období od srpna 2022 do března 2023 o 1 %¹⁸ ve srovnání s průměrnou spotřebou plynu za stejné období v předchozích pěti letech, což je značně pod rámcem cíle 15% snížení stanoveného v nařízení Rady (EU) 2022/1369¹⁹. Slovensko se vybízí, aby zesílilo snahy o dočasné snížení poptávky po plynu do 31. března 2024 na základě nařízení Rady (EU) 2023/706²⁰. Podíl dovozu zemního plynu z Ruska se od léta 2022 snížil z 85 % na přibližně 50 %. Ačkoli reformy zahrnuté do plánu pro oživení a odolnost vedly k významnému zvýšení dostupné kapacity pro připojení obnovitelných zdrojů do slovenské sítě, pouze zlomek volné kapacity byl využit k připojení nových zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Rychlejší zavádění obnovitelných zdrojů energie by pomohlo dosáhnout cílů v oblasti klimatu a snížit závislost Slovenska na dovozu fosilních paliv (včetně dovozu z Ruska), čímž by se zmírnilo riziko energetické chudoby v důsledku nestálých cen energií. Kumulativní instalovaný výkon solární a větrné energie činil v roce 2022 přibližně 7 % celkového instalovaného výkonu, což je druhá nejnižší úroveň v Unii.

---

¹⁸ Údaje za Slovensko v současné době ověřuje Eurostat.

¹⁹ Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).

²⁰ Nařízení Rady (EU) 2023/706 ze dne 30. března 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2022/1369, pokud jde o prodloužení období snižování poptávky u opatření ke snižování poptávky po plynu a posílení podávání zpráv a sledování jejich provádění (Úř. věst. L 93, 31.3.2023, s. 1).

(33) Slovensko v roce 2022 přijalo reformy v oblasti uspořádání trhu a podpory obnovitelných zdrojů energie jako součást svého plánu pro oživení a odolnost, avšak další opatření by umožnila rychlejší zavádění obnovitelných zdrojů energie, zejména pokud jde o výrobu energie využívající vítr, sluneční záření, geotermální energii, biometan a vodík. Uvedená opatření zahrnují zjednodušení povolovacích a správních postupů, mimo jiné zřízením administrativních „jednotných kontaktních míst“ a určením vhodných oblastí pro obnovitelné zdroje energie. Pro Slovensko by bylo výhodné zefektivnit postupy schválení přístupu k síti pro obnovitelné zdroje energie, zejména reformovat systém rezervace kapacity, snížit administrativní zátěž spojenou s připojením k síti a revidovat poplatky za připojení k síti v souladu s referenčními hodnotami a osvědčenými postupy Unie. Pokud jde o rostoucí objem nestálých obnovitelných zdrojů energie, Slovensko má velký potenciál modernizovat své elektrické rozvodné sítě (a to pro přenos i distribuci), vybudovat nová zařízení pro skladování elektřiny a pokročit s vytvořením regulačního rámce pro obnovitelný vodík. Další pokrok v rozvoji odvětví geotermální energie a biometanu by nahradil zemní plyn, který je široce využíván jako zdroj energie v systémech centrálního zásobování teplem, kde zavádění obnovitelných zdrojů tepla stále není dostatečně rozvinuté.

(34) Ačkoli Slovensko dosahuje pokroku v oblasti energetické účinnosti obytných budov v důsledku ambiciózních investic z nástroje a Fondu soudržnosti, je třeba vyvinout větší úsilí, zejména pokud jde o rozsáhlé renovace veřejných a soukromých nebytových budov, spolu s renovačními opatřeními zaměřenými na energetickou chudobu a zranitelné domácnosti. Slovensku by prospělo vyřešení několika překážek, které by urychlilo renovace budov a přilákalo více soukromých investic, konkrétně: i) přizpůsobení renovačních programů; ii) poskytování technické pomoci; iii) rozvoj přístupu založeného na jednotném kontaktním místě; iv) shromažďování relevantních energetických údajů o veřejných budovách, které pomohou stanovit priority investic; a v) zlepšení koordinace mezi různými veřejnými orgány a programy financování. Je třeba vyvinout další úsilí ke strukturálnímu řešení energetické chudoby, zejména prostřednictvím specializovaných programů renovace bydlení a technické a administrativní pomoci, která odráží potřeby zranitelných domácností, společně s reformami a investicemi do sociálního bydlení. Aby Slovensko dosáhlo souladu s cíli balíčku „Fit for 55“, bude nutné zvýšit ambice v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a zvýšit cíle v oblasti obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti.

- (35) Přejít na hospodářství s nulovými čistými emisemi je komplikován nedostatkem pracovních sil a dovedností v odvětvích a povoláních, která jsou klíčová pro zelenou transformaci, včetně výroby, zavádění a údržby technologií s nulovými čistými emisemi. Aby se snížil nedostatek dovedností a podpořilo se začlenění a přerozdělení pracovních sil, jsou zásadně důležité vysoce kvalitní systémy vzdělávání a odborné přípravy, které budou reagovat na měnící se potřeby trhu práce, a cílená opatření pro prohlubování dovedností a změny kvalifikace. Pro zapojení nevyužívané nabídky pracovních sil je zapotřebí, aby tato opatření byla přístupná, zejména pro jednotlivce a v odvětvích a regionech, jichž se zelená transformace dotýká nejvíce. Slovensko vykazuje jeden z nejvyšších podílů zaměstnanosti v automobilové výrobě a ocelářském průmyslu v Unii, což jsou odvětví, která jsou zelenou transformací silně zasažena. Zároveň byl v roce 2022 hlášen nedostatek pracovních sil u 24 povolání, která vyžadují zelené dovednosti, včetně izolátorů, instalátorů a potrubářů, jakož i stavebních a provozních elektrikářů. To vyžaduje účinné politické páky, které urychlí zelenou transformaci v celé řadě odvětví a současně zajistí spravedlnost.
- (36) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2023 a její stanovisko²¹ je promítnuto do doporučení č. 1.

---

²¹ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

(37) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny, mimo jiné prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost, i) zachovaly udržitelnost dluhu a upustily od široce pojaté podpory agregátní poptávky v roce 2023, lépe zacílily fiskální opatření přijatá ke zmírnění dopadu vysokých cen energií a zvážily vhodné způsoby ukončení podpory, až tlak na ceny energií poklesne; ii) udržely vysokou úroveň veřejných investic a podporovaly soukromé investice s cílem napomoci zelené a digitální transformaci; iii) podporovaly takový vývoj mezd, který zmírní ztrátu kupní síly, a zároveň omezovaly sekundární dopady na inflaci, dále zlepšovaly aktivní politiky na trhu práce a řešily nedostatek kvalifikovaných pracovníků; iv) zlepšily podnikatelské prostředí a zajistily, aby energetická podpora pro podniky byla nákladově efektivní, dočasná, zaměřená na životaschopné podniky a aby zachovala pobídky pro ekologickou transformaci; a v) zachovaly makrofinanční stabilitu, sledovaly rizika a současně pokračovaly v práci na dokončení bankovní unie. K provedení prvního, druhého, třetího a pátého doporučení uvedeného v doporučení týkajícího se eurozóny 2023 přispívají v případě Slovenska doporučení č. 1, 2 a 3,

DOPORUČUJE Slovensku v období 2023–2024:

1. Ukončit co nejdříve v letech 2023 a 2024 mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky a použít související úspory ke snížení schodku veřejných financí. Pokud by si nový nárůst cen energií vyžádal nová nebo pokračující podpůrná opatření, zajistit, aby tato podpůrná opatření byla zaměřena na ochranu zranitelných domácností a podniků, aby byla fiskálně dostupná a zachovávala stimuly k úsporám energií.

Zajistit obezřetnou fiskální politiku, zejména omezením nominálního růstu čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 na nejvýše 5,7 %²².

Zachovat veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistit účinné využívání grantů z nástroje i dalších fondů Unie, především za účelem podpory zelené a digitální transformace.

Pro období po roce 2024 pokračovat ve střednědobé fiskální strategii postupné a udržitelné konsolidace spojené s investicemi a reformami napomáhajícími vyššímu udržitelnému růstu, aby bylo dosaženo obezřetné střednědobé fiskální pozice.

Zefektivnit daňovou skladbu a více podpořit udržitelný růst podporující začlenění, mimo jiné využitím potenciálu zdanění v oblasti životního prostředí a zdanění nemovitostí. Pokračovat v posilování dodržování daňových předpisů, mimo jiné prostřednictvím další digitalizace daňové správy.

Snížit rizika spojená se zadlužením domácností prostřednictvím podpory nabídky bydlení a rozšířením trhu s nájemním bydlením.

---

²² To podle odhadů odpovídá ročnímu zlepšení strukturálního rozpočtového salda v roce 2024 ve výši alespoň 0,7 % HDP, jak je popsáno ve 24. bodě odůvodnění.

2. Zachovat tempo soustavného provádění svého plánu pro oživení a odolnost a po nedávném předložení dodatku včetně kapitoly REPowerEU urychleně zahájit provádění souvisejících opatření. Pokračovat v rychlém provádění programů politiky soudržnosti a zajistit jejich úzkou doplňkovost a součinnost s plánem pro oživení a odolnost.
3. Snížit závislost ekonomiky na fosilních palivech, zejména na zemním plynu v odvětví průmyslu a vytápění, a diverzifikovat dovoz fosilních paliv. Urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie, zejména větrné, solární a geotermální energie a obnovitelných plynů, v souladu s příslušnými kritérii udržitelnosti. Zjednodušit povolovací a správní postupy pro zavádění obnovitelných zdrojů energie, mimo jiné zřízením jednotných kontaktních míst a určením vhodných oblastí pro obnovitelné zdroje energie. Modernizovat elektrickou rozvodnou síť a zefektivnit a zjednodušit postupy pro připojení obnovitelných zdrojů energie k síti. Vytvářet pobídky k rozsáhlým renovacím veřejných a soukromých budov a k jejich urychlení, řešit energetickou chudobu prostřednictvím renovací bydlení pro domácnosti s nízkými příjmy a zintenzivnit politické úsilí zaměřené na poskytování a získávání dovedností a kompetencí potřebných pro zelenou transformaci.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*
